

Inleiding

Het gesprek met de jeugdige/ ouder – 1 gezin 1 plan

Uit ervaring, maar ook uit de evaluatie van de landelijke Verwijsindex blijkt dat professionals een drempel ervaren om te melden, omdat zij bang zijn de vertrouwensrelatie met de ouders/ jeugdige te schaden. Bij tijdig gebruik van de Verwijsindex en transparantie in communicatie, kan het vertrouwen echter juist worden versterkt. Dit document behandelt een aantal veel gestelde vragen rondom privacy opvattingen, '1 gezin, 1 plan', eigen kracht en uitgangspunten voor het gesprek.

Wettelijke mogelijkheden vs. privacyprotocollen

De huidige wetgeving en het samenwerkingsconvenant geven voldoende juridische mogelijkheden om te komen tot onderlinge samenwerking. Daar waar men denkt dat dit niet het geval is, zijn het wellicht de privacy protocollen van de instanties die de mogelijkheden belemmeren. In dat geval adviseren wij om eens te kijken of deze, in lijn met de wetgeving, aangepast kunnen worden. Het is uiterst belangrijk zorgvuldig om te gaan met privacy gevoelige gegevens. Vandaar ook dat er niet zonder reden een signaal wordt afgegeven in de Verwijsindex, er niet meer gegevens geregistreerd worden dan noodzakelijk (alleen DAT, niet WAT) en altijd dient de jeugdige/ ouder betrokken te worden, voordat er onderling informatie wordt uitgewisseld (uitzonderingen daargelaten, conflict van plichten, in bescherming nemen jeugdige).

Betrek de jeugdige/ het gezin direct bij de samenwerking

Privacy hoeft dus geen issue te zijn. Wel is van belang dat de jeugdige/ ouder op de juiste manier geïnformeerd wordt. Vaak is de verwachting, dat ouders/ jeugdige weerstand bieden, als zij geïnformeerd worden over het signaal. GGZ Nederland geeft een nieuwe tendens aan van 'zwijgen tenzij', naar 'spreken tenzij'. De methodiek '1 gezin, 1 plan' impliceert dat het gezin in een vroegtijdig stadium betrokken wordt en onderdeel uitmaakt van de oplossing van het probleem (eigen kracht/ empowerment). De Verwijsindex is hierin een ondersteunend instrument, dat meldingsbevoegden in staat stelt elkaar op tijd, snel en gemakkelijk te vinden (verbinding) en de regie op de casus te bepalen (monitoren eenduidigheid in handelen). Uitgangspunt in het gesprek is dat niet alleen de professional, maar juist ook de ouders het beste willen voor hun kind. Welke ouders hebben er baat bij dat de reeds betrokken instanties langs elkaar heen werken? De Verwijsindex, als ondersteunend instrument, het samenwerken en de daarmee op elkaar afgestemde behandeling, zal naar verwachting de relatie met de ouders/ jeugdige juist versterken. Onthoud goed dat de Verwijsindex geen instantie of *doorverwijs* instrument is, maar een instrument dat professionals met elkaar verbindt bij gedeelde zorg. Het enige wat er technisch gebeurt, is dat de naam van de meldingsbevoegde wordt gekoppeld aan de

1 gezin, 1 plan

Eigen kracht

Uitgangspunt: Ouders willen het beste voor hun kind

De Verwijsindex verbindt de reeds betrokken professionals

naam van de jeugdige. Er wordt niet direct een heel arsenaal aan bemoeizorg opgetuigd. Matches ontstaan alleen tussen reeds betrokken organisaties en in samenwerking met het gezin kan vervolgens één plan getrokken worden.

Algemene opbouw van het gesprek

Een algemene tip: Maak allereerst het doel van het gesprek duidelijk en benoem vervolgens de feiten (waar is je zorg concreet op gebaseerd?). Geef de ouder/jeugdige de ruimte om een reactie te geven en geef vervolgens jouw interpretatie hiervan en tot welke conclusie je bent gekomen. En zoals de Fransen zeggen; het is de toon die de muziek maakt. Stel daarom in het gesprek met de ouders/jeugdige niet de Verwijsindex centraal, maar het doel van de samenwerking. Het afgeven van een signaal in de Verwijsindex is niet meer dan een middel om elkaar gemakkelijk te vinden en daarmee een kleine administratieve handeling.

Stel in het gesprek het doel van de samenwerking centraal

Naast bovenstaande uitgangspunten, volgen hieronder een paar one-liners:

One-liners

Huisarts Dhr. Dr. G.J. Dogterom uit Sommelsdijk: "Als huisartsenpraktijk maken we gebruik van de Verwijsindex. Voor uw kind zal ik hier nu een signaal in afgeven, want dan kunnen we samen zien wie zich misschien nog meer zorgen maakt."

JGZ Kennemerland (consultatiebureau), verpleegkundige mevr. E. Vromans vindt de volgende one-liner goed werken: "In de Verwijsindex koppel ik mijn naam aan uw kind, zodat ik vervolgens de contactgegevens heb van de mogelijk andere betrokken professionals."

Bij goed gebruik is de Verwijsindex een efficiënt middel om bij gedeelde zorg met elkaar in contact te komen. Signaleren is mensenwerk. Liever tijdig uw oprechte zorg in de Verwijsindex delen, dan niet signaleren en een essentiële match mislopen. Durf het te ervaren!

Bronnen:

Evaluatie Verwijsindex Risicojongeren, Ministerie VWS, oktober 2012: "*Professionals ervaren een drempel om te melden, omdat zij bang zijn het vertrouwen van de ouders/jeugdige te schaden door te melden en omdat ze niet goed weten wanneer een melding opportuun is.*"

Privacytool 'Samenwerken in de jeugdketen': <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/brochures/2011/06/29/privacytool-gegevensuitwisseling.html>

Handreiking Verwijsindex voor de GGZ, notitie GGZ Nederland 28 januari 2010

De meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling heeft (stap 3) een aantal praktische tips hoe het gesprek aan te gaan met de jeugdige/ ouder. Zie www.protocolkindermishandeling.nl

Zie ook: www.verwijsindex.tv/ouders